

Bijlage 5: Het handelingsmodel

Het handelingsmodel is een didactisch model voor de leerkracht. Het model laat zien dat leerlingen een bewerking uit kunnen voeren op verschillende handelingsniveaus. Het handelingsmodel is dus een schematische weergave van de wiskundige ontwikkeling zoals die geldt voor alle leerlingen. Het model toont verschillende niveaus van handelen en wordt gelezen van onder naar boven. De vier niveaus van handelen vormen elk een ingang om in te spelen op de onderwijsbehoeften van de leerling.

Allereerst start het model vanuit het handelen in een dagelijkse situatie. Vervolgens wordt de situatie voorgesteld als afbeelding, foto, tekening of voorstelling op papier. Daarna wordt de rekenhandeling vertaald naar schematisch niveau door gebruik van cirkels, streken, getallenlijnen, diagrammen, verhoudingstabellen om tenslotte te komen tot wiskundige notaties zoals formules. Handelen vormt de basis. Daarom moet de leerling lang genoeg kunnen werken met concrete (gestructureerde wiskundige) materialen. Vaak wordt te snel naar een abstract niveau overgegaan. Leerlingen weten niet meer wat ze eigenlijk aan het doen zijn terwijl ze de wiskunderegels toepassen. Ze kunnen het geleerde dan niet toepassen in een andere context. Dit handelingsmodel wordt uitvoeriger toegepast in het basisonderwijs dan in het secundair onderwijs.

Schema Handelingsmodel¹

¹ Groenestijn, M., Borghouts, C. & Janssen, Ch., *Protocol Ernstige RekenWiskundeproblemen en Dyscalculie*, Van Gorcum, Assen, 2011, pp.136-144